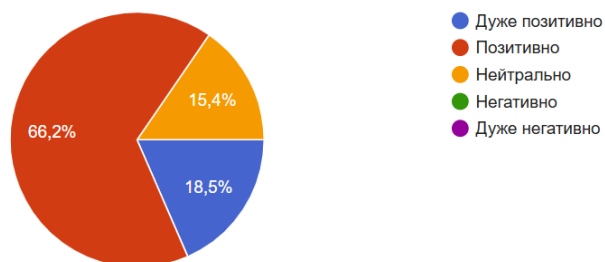

Онлайн-опитування щодо переваг та викликів інтеграції України до ринку праці ЄС

Огляд результатів опитування

Оцінка перспектив інтеграції України до ринку праці ЄС

Абсолютна більшість опитаних (84,7%) позитивно оцінюють перспективи інтеграції України до європейського ринку праці. Зокрема:

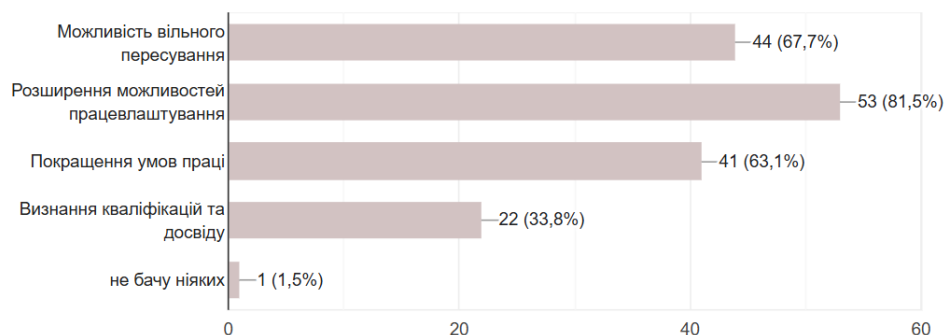
- 66,2% респондентів оцінюють перспективи позитивно.
- 18,5% – дуже позитивно.

Нейтрально налаштовані 15,4% опитаних. Негативних оцінок не зафіксовано взагалі, що свідчить про широкую підтримку інтеграційних процесів.

Результати свідчать про домінування позитивних очікувань серед українських громадян щодо інтеграції до європейського ринку праці, що можна використати як аргумент у процесі перемовин та інформаційних кампаній.

Переваги інтеграції України до ринку праці ЄС

(можна було обрати кілька варіантів)

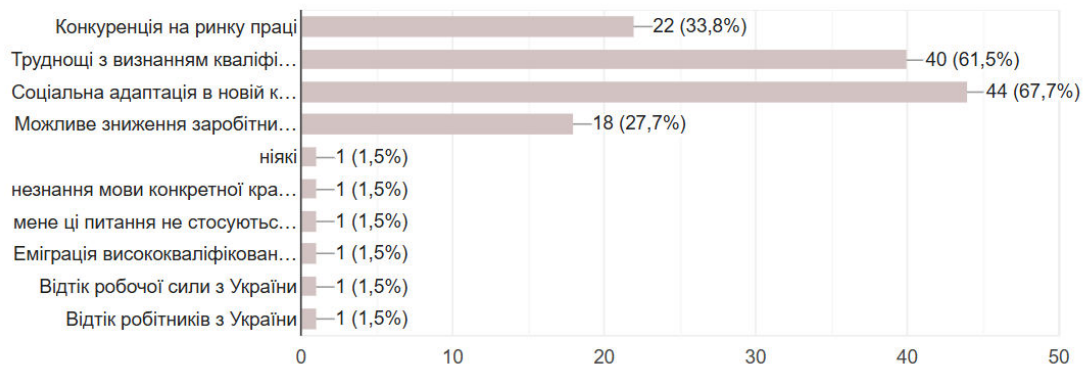
Респонденти найчастіше називали такі переваги:

- 81,5% – розширення можливостей працевлаштування;
- 67,7% – можливість вільного пересування;

- 63,1% – покращення умов праці;
- 33,8% – визнання кваліфікацій та досвіду;
- лише 1,5% не бачать переваг.

Респонденти найбільше очікують саме розширення можливостей працевлаштування та вільного пересування, що свідчить про прагматичні інтереси українців у європейській інтеграції.

Які виклики та ризики у відкритті ринку праці з ЄС?

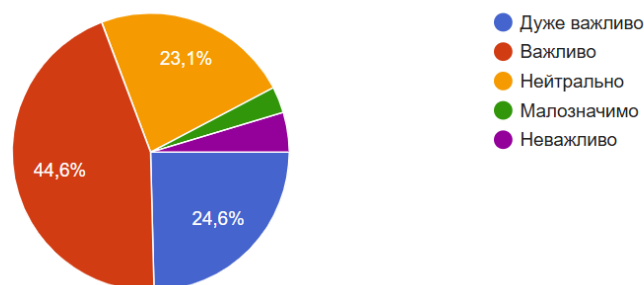
Серед основних ризиків інтеграції до ринку праці ЄС респонденти відзначили:

- 67,7% – соціальна адаптація в нових країнах перебування;
- 61,5% – конкуренція на ринку праці;
- 33,8% – труднощі з визнанням кваліфікацій;
- 27,7% – можливе зниження заробітних плат.

Інші варіанти («мовний бар'єр», «не бачу ризиків») були малопоширеними (по 1,5%).

Найбільше респондентів турбує соціально-адаптаційний аспект інтеграції та конкуренція на європейському ринку праці. Це свідчить про важливість якісного супроводу громадян на етапах інтеграції, зокрема допомоги у соціальній адаптації та визнанні кваліфікацій.

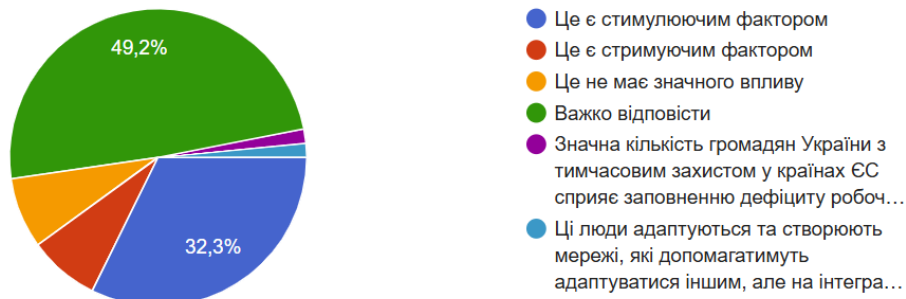
Можливість вільного пересування та працевлаштування в ЄС?

Переважна більшість респондентів (69,2%) вважають можливість вільного пересування та працевлаштування в ЄС важливою або дуже важливою. Значна частина опитаних зберігає

нейтральну позицію (23,1%), що може свідчити про певну невизначеність або очікування покращення внутрішньої економічної ситуації та умов праці в Україні. Категорії «малозначимо» та «неважливо» охоплюють незначний відсоток опитаних.

Оцінка впливу громадян України з тимчасовим захистом на інтеграцію до ринку праці ЄС

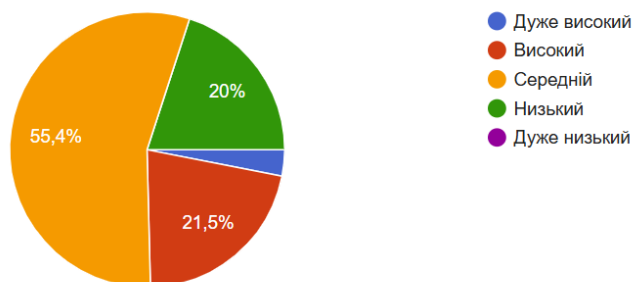

Думки респондентів розподілились так:

- 49,2% вважають, що значна кількість громадян України з тимчасовим захистом у країнах ЄС сприятиме заповненню дефіциту робочої сили.
- 32,3% назвали це стимулюючим фактором для інтеграції.
- Лише окремі респонденти вказали на стримуючий фактор, або незначний вплив (по 7,7%).

Окремі респонденти зазначили, що значна кількість громадян України з тимчасовим захистом у країнах ЄС сприяє заповненню дефіциту робочої сили в окремих секторах, особливо в сфері послуг, будівництва та сільського господарства, на інші сфери вплив не такий значний. А також, що «ці люди адаптуються та створюють мережі, які допомагатимуть адаптуватися іншим, але на інтеграцію ринків праці це не має значного впливу».

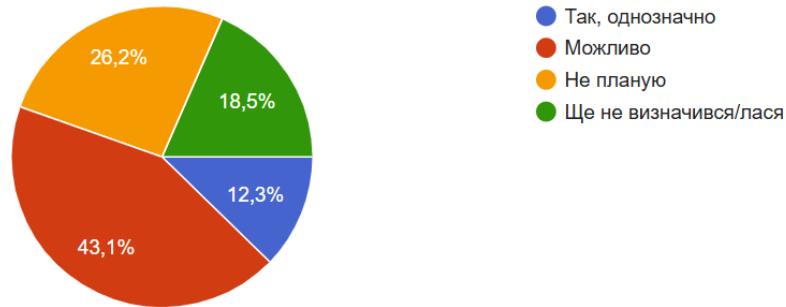
Рівень обізнаності українців щодо інтеграції до ринку праці ЄС?

Більшість респондентів (55,4%) оцінює свою обізнаність як «середню». «Високий» рівень зазначили 21,5%, а «низький» – 20%. Дуже високий рівень обізнаності – незначний відсоток (2,1%).

Рівень поінформованості щодо процесу інтеграції до ринку праці ЄС сигналізує про необхідність активізації інформаційних кампаній та просвітницьких заходів щодо переваг, ризиків та практичних аспектів інтеграції України до європейського ринку праці.

Можливість працевлаштування в країнах ЄС у разі інтеграції

43,1% респондентів зазначили, що вони «можливо» скористаються такою можливістю, що свідчить про значну частку громадян, які наразі розглядають таку перспективу, але остаточного рішення ще не ухвалили.

26,2% опитаних заявили, що не планують працевлаштовуватись у країнах ЄС, що може бути ознакою їх орієнтації на внутрішній ринок праці або недостатньої мотивації до переїзду.

18,5% ще не визначилися щодо свого рішення, що підкреслює наявність певної невизначеності та очікувань громадян щодо змін у внутрішніх умовах праці та економіці України.

Лише 12,3% однозначно планують скористатися можливістю працевлаштування у ЄС, що демонструє, що наразі відносно невелика частка громадян уже ухвалила остаточне рішення на користь європейського ринку праці.

«Які ключові зміни мають бути впроваджені в Україні для покращення умов працевлаштування громадян у країнах ЄС?»

(37 відповідей)

Основні напрями запропонованих змін:

1. Визнання українських дипломів і кваліфікацій:

Респонденти наголосили на критичній важливості швидкого та простого визнання українських дипломів і професійних сертифікатів. Серед запропонованих кроків:

- Створення єдиної цифрової бази дипломів.
- Укладання двосторонніх угод з країнами ЄС.
- Гармонізація стандартів професійної освіти України з вимогами ЄС.

Цей напрямок було зазначено найбільш часто й детально, що свідчить про високу важливість проблеми.

2. Освіта та професійна підготовка:

Значна увага приділена необхідності адаптації освітніх програм до потреб європейського ринку праці:

- Залучення до викладання експертів та викладачів з країн ЄС.

- Запровадження безкоштовних мовних курсів та професійної термінології.
- Онлайн-ресурси для мовної підготовки.
- Сучасне профтехнавчання з акцентом на міжнародні стандарти.

Це свідчить про актуальність питання якості освіти як ключового фактору конкурентоспроможності українців у ЄС.

3. Інституційні та законодавчі зміни:

Багато відповідей стосуються законодавчих аспектів і міжнародної співпраці:

- Гармонізація та апроксимація українського трудового законодавства з нормами ЄС.
- Укладання міждержавних угод щодо трудової мобільності.
- Впровадження правових механізмів та нормативних актів щодо вільного руху працівників.

4. Соціальний захист і права працівників:

Респонденти підкреслили необхідність:

- Посилення контролю за умовами праці.
- Запровадження соціальних та страхових програм для українців за кордоном.
- Створення консультаційних центрів щодо правового захисту українців у країнах ЄС.
- Боротьби з нелегальним працевлаштуванням, шахрайством та торгівлею людьми.

5. Стимулювання повернення українців з європейським досвідом:

Ряд відповідей наголошує на важливості підтримки українців після їх повернення з ЄС:

- Гранти на відкриття бізнесу.
- Пільги для фахівців у державному секторі.
- Програми підтримки та реінтеграції.

6. Геополітичні та безпекові чинники:

Серед окремих відповідей прозвучали також думки, що для вирішення питання зайнятості критично важливими є:

- Вступ України до ЄС.
- Закінчення війни та припинення військового стану як фундаментальна умова успішної інтеграції.

7. Інші, менш поширені тези:

- Подолання корупції як передумова покращення умов праці.
- Забезпечення відповідності пенсійних систем.
- Відкриття кордонів.

Критичні зауваження:

Було кілька критичних позицій (менше 10% відповідей). Висловлена думка, що працевлаштування українців в ЄС – негативне явище, адже громадяни мають працювати на користь власної країни. А також окрема позиція про те, що країни ЄС уже достатньо зробили для українців.

Респонденти в опитуванні зазначають ключові проблеми у сфері інтеграції на ринок праці ЄС та пропонують конкретні шляхи їх вирішення. Найбільшою мірою вони очікують саме **спрощення визнання українських дипломів і сертифікатів, адаптації освіти та посилення соціального захисту громадян за кордоном.**

Таким чином, відповіді громадян підтверджують важливість стратегічного підходу до інтеграції України в європейський ринок праці та вказують на необхідні зміни для забезпечення якісних умов працевлаштування українців за кордоном.

«Які додаткові заходи або інформаційні матеріали могли б допомогти вам краще підготуватися до можливого працевлаштування в ЄС?»

(36 відповідей)

Найбільш затребувані формати підтримки та матеріалів:

1. Інформаційні матеріали та онлайн-ресурси (більшість відповідей):

Респонденти зазначають потребу у якісних онлайн-ресурсах, зокрема:

- Гайди з адаптації в різних країнах ЄС (особливості життя, культура праці, податкові питання).
- Чіткі інструкції та дорожні карти для пошуку роботи та легального оформлення.
- Інформація на офіційних вебсайтах уряду або громадських організацій, яка регулярно оновлюється.

2. Юридична підтримка та консультації:

- Безкоштовні юридичні консультації з питань працевлаштування та соціальних гарантій.
- Інформаційні центри у країнах ЄС для консультацій щодо прав працівників.

3. Освіта, підвищення кваліфікації, визнання дипломів:

- Безкоштовні або доступні мовні курси з включенням професійної термінології.
- Онлайн-курси з підготовки до інтеграції в європейський ринок праці.
- Можливість стажування у країнах ЄС як шлях для адаптації та здобуття досвіду.
- Сертифікація кваліфікації відповідно до стандартів ЄС.

3. Практична допомога та юридична підтримка:

- Створення безкоштовних консультаційних центрів.
- Надання юридичних консультацій щодо працевлаштування та захисту трудових прав у країнах ЄС.
- Практична допомога у створенні резюме та супровідних листів, адаптованих до стандартів ЄС.

3. Цифрові інструменти для пошуку вакансій та стажувань:

- Спеціалізовані онлайн-платформи, орієнтовані на вакансії та стажування для українців у ЄС.
- Професійні мережі та спеціалізовані веб-ресурси з перевіреною інформацією.

Другорядні пропозиції (одиничні згадки): відкриття кордонів як необхідна умова для працевлаштування, посилення антикорупційних заходів у сфері працевлаштування, гармонізація пенсійних систем України та ЄС, проведення лекцій та семінарів у форматі відео (YouTube) для широкої аудиторії, поширення нормативно-правових документів країн ЄС, що регулюють працевлаштування.

Критичні та нейтральні відповіді:

- Частина респондентів (близько 10%) зазначили, що **не планують працевлаштовуватись у ЄС**, тому не потребують додаткових матеріалів.
- Окремі відповіді висловлювали сумнів у необхідності таких заходів або вказували, що вже наявних ресурсів достатньо.

Рекомендації за результатами опитування:

1. Рекомендується створити або посилити **інформаційну платформу (онлайн-портал)** з систематизованою інформацією щодо працевлаштування та інтеграції до ринку праці ЄС.
2. Особливу увагу варто звернути на **мовну підготовку**, адже це питання було одним із найчастіших.
3. Важливо забезпечити підтримку у сфері **визнання кваліфікацій**, створити доступні механізми підтвердження освіти та професійного досвіду.
4. Запустити освітні та консультаційні кампанії, зокрема на платформах YouTube та соціальних мережах, які популяризуватимуть практичну інформацію щодо європейських ринків праці.
5. Забезпечити доступ громадян до кваліфікованої юридичної допомоги та консультаційних центрів, що зможуть підтримати процес адаптації громадян у ЄС.